

Kayyuma hayır, üniversite iradesine evet!

İstanbul Üniversitesi Demokratik Üniversite Girişimi

Boğaziçi Üniversitesi rektörlüğüne kayyum atandı. İktidar, demokratik seçme hakkını ve seçmen iradesini yok sayarak, kayyum mekanizmasını üniversiteleri de içine alacak biçimde genişleterek, bir yönetim biçimi haline getiriyor.

Boğaziçi Üniversitesi'ne demokratik seçme hakkı ve seçmen iradesi yok sayılarak kayyum rektör atanmasına tepkiler sürüyor. Son olarak İstanbul Üniversitesi Demokratik Üniversite Girişimi (İÜDÜĞ) 21 Ocak 2021, Perşembe günü 12.30'da İstanbul Üniversitesi ana kapısı önünde gerçekleştirdiği basın açıklamasıyla anti demokratik atamaya tepkisini ortaya koydu.

"Kayyuma Hayır, Üniversite İradesine

Evet!" çağrısıyla gerçekleştirilen basın açıklamasına İstanbul Üniversitesi'nden öğretim üyeleri, İstanbul Tabip Odası (İTO) Başkanı Prof. Dr. Pınar Saip, Öğretim Üyeleri Derneği Başkanı Prof. Gülhan Hoştürk, Eğitim-Sen 6 Nolu Şube Başkanı Beyzade Sayın, Boğaziçi Üniversitesi öğretim üyesi Doç. Zeynep Kadirbeyoğlu, İTO Yönetim Kurulu üyeleri Prof. Dr. Rukiye Eker Ömeroğlu, Dr. Murat Ekmez ve İTO Denetleme Kurulu Üyesi Dr. Nazmi Algan katıldı. 2015 yılındaki İs-

tanbul Üniversitesi rektörlük seçiminde en yüksek oyu alan ancak benzer bir anti demokratik tavırla rektörlük hakkı elinden alınan Prof. Dr. Raşit Tükel de basın açıklamasına katılan isimler arasındaydı.

Etkinliğin moderatörlüğünü yapan Beyzade Sayın açılış konuşmasında; yıllardır demokratik, özerk, özgür üniversiteyi, akademik özgürlüğü, kurumsal özerkliği, kamusal finansmanı ve güvenceli çalışmayı savunduklarını

ancak sürecin tam tersine işletildiğini dile getirdi. Üniversitelerin akademik, bilimsel özgürlüğü günden güne yok edilirken, demokratik teamüllere aykırı olarak tepeden inme, kayyum niteliğinde rektör atamaları yapıldığını vurguladı. Bunun son örneğinin Boğaziçi Üniversitesi'nde yaşandığını, bu anti demokratik uygulamaya karşı öğretim üyeleri ve öğrencilerin direndiğini, onların direnişinin yanında olduklarını söyledi.

Boğaziçi Üniversitesi'nden Doç. Zeynep Kadirbeyoğlu yaptığı konuşmada üniversitelerin demokratik, katılımcı bir yapıya kavuşması için mücadeleyi sürdüreceklerini dile getirdi ve İÜDÜĞ bileşenlerine verdikleri destek için teşekkür etti.

Etkinlikte son konuşmayı yapan, İstanbul Üniversitesi'nin seçilmiş rektörü Prof. Dr. Raşit Tükel ise şunları dile getirdi: "Bugün yine üniversiteyi savunmak için bir araya geldik. Üniversite aslında bir çevredir, bilim üretme üzerine kurulu bir ortak alandır. Üniversiteyi üniversite yapan özellikler vardır. Bunlardan bir tanesi bilimsel özgürlüktür. Bilginin üretilmesi, araştırılması, belgelenmesi aracılığıyla bilgiyi edinme, geliştirme ve iletme özgürlüğüdür. Bir de akademik özerklik vardır ki öğretim elemanları, öğrenciler ve idari personelin oluşturduğu üniversite çevresinin aktif olarak yer aldığı, üniversiteyi yönettiği akademik özgürlük alanıdır. 2015 yılında burada bir çok kez, bu değerleri savunmak için bir araya geldik. Seçimle gelenin atanması gerektiğini vurguladık. Seçim yapılıyor, fakat buna uyulmadan atamalar gerçekleştiriliyordu. Bir OHAL kararnamesiyle seçim tümüyle kaldırılmış oldu. Üniversite bilim üretir, üniversite siyasi-ekonomik güç odaklarının etkisi altında var olamaz. 1988'de Lima Bildirgesi'nde üniversitenin iktidarlardan, siyasi ve ekonomik güçlerden korunması gerektiği, bilimsel özgürlüklerin, akademik özerkliğin olması gerektiği vurgulanıyordu ve bir tehdit olarak bu duruma dikkat çekiliyordu. Aradan geçen 31 senede bahsedilen tehdidin hangi boyuta geldiğini görüyoruz. Ülkemizde de son beş yılda gelinen nokta ortada. Boğaziçi rektörünün atanmasının hemen ardından yaptığı konuşma çok çarpıcı. Rektör 'Üniversitenin kamu ve özellikle de özel sektörle olan ilişkileri çok zayıfladı, bunları geliştirme-

miz gerekiyor. Hocaların, öğrencilerin ürettiği bilginin ticarileştirildiği bir eko sistem geliştirilmelidir' diyor. Yani bizim üniversitelerde ticarileşme konusunda karşısında durduğumuz bütün düşünceleri bir plan proje olarak savunabiliyor. Buradaki atanma sadece iktidara yakın olmak değil, ekonomik güç odaklarına da yakın olmak durumudur. Biz bu anlayışa karşı demokratik, özerk, özgür ve katılımcı üniversiteyi savunuyoruz. Bununla ilgili mücadelemizi sürdüreceğiz, Boğaziçi'nde direnen öğrencilerin ve akademisyenlerin yanında olmaya devam edeceğiz."

Yapılan konuşmaların ardından basın metnini Eğitim-Sen 6 Nolu Şubeden Görkem Doğan kamuoyuyla paylaştı. Açıklamada şunlar dile getirildi:

"Türkiye, evrensel utanç listesine bir yenisini daha ekledi. 2 Ocak 2021 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan kararla Boğaziçi Üniversitesi rektörlüğüne kayyum atandı. İktidar, demokratik seçme hakkını ve seçmen iradesini yok sayarak, kayyum mekanizmasını üniversiteleri de içine alacak biçimde genişleterek, bir yönetim biçimi haline getiriyor. Bunun son örneği Türkiye yükseköğreniminin en önemli kurumlarından, Boğaziçi Üniversitesi'nde yaşandı. Üniversitenin kapısına kelepçe vurularak, Türkiye toplumsal belleğine bir travma olarak silinmez bir iz bırakıldı. Ankara Üniversitesi bahçesinde iliksiz cübbelerin üzerine postallarla basılmasının açtığı yara henüz kabuk bağlamamışken, atılan bu adım yarayı daha da derinleştirdi. Boğaziçi Üniversitesi'ne kayyum atama kararı, "sosyal ve kültürel iktidar" olamamanın öfkesinin üniversitelerden alınmak istendiğinin göstergesidir. "

“

Üniversite bilim üretir, üniversite siyasi-ekonomik güç odaklarının etkisi altında var olamaz. 1988'de Lima Bildirgesi'nde üniversitenin iktidarlardan, siyasi ve ekonomik güçlerden korunması gerektiği, bilimsel özgürlüklerin, akademik özerkliğin olması gerektiği vurgulanıyordu ve bir tehdit olarak bu duruma dikkat çekiliyordu. Aradan geçen 31 senede bahsedilen tehdidin hangi boyuta geldiğini görüyoruz.

”

